

Απόφαση 668 / 2018 (Α1, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ)

Αριθμός 668/2018

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Α1' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Βασίλειο Πέππα, Προεδρεύοντα Αρεοπαγίτη (κωλυομένου του Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου Γεράσιμου Φουρλάνου), Γεώργιο Λέκκα, Αθανάσιο Καγκάνη, Ιωάννη Μπαλιτσάρη και Θωμά Γκατζογιάννη, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ δημόσια στο ακροατήριό του, στις 3 Απριλίου 2017, με την παρουσία και του Γραμματέα Γεωργίου Φιστούρη για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Του αναιρεσιόντος: Δ. Δ. του Π., κατοίκου ..., ο οποίος εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Νικόλαο Κορφιάτη με δήλωση κατ' άρθρο 242 παρ. 2 ΚΠολΔ και κατέθεσε προτάσεις.

Του αναιρεσιβλήτου: Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπείται νόμιμα από την Προϊσταμένη της Κτηματικής Υπηρεσίας Νομού Αχαΐας, και ήδη "ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΙΟΝΙΟΥ", κατοικοεδρεύουσα στην ..., το οποίο εκπροσωπήθηκε από την Μαρία Βλάσση, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με δήλωση κατ' άρθρο 242 παρ. 2 ΚΠολΔ και δεν κατέθεσε προτάσεις.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 15/6/2006 ανακοπή του ήδη αναιρεσιόντος, που κατατέθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αιγίου.

Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 100/2009 οριστική του ίδιου Δικαστηρίου και 355/2014 του Τριμελούς Εφετείου Πατρών.

Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητεί ο αναιρεσιών με την από 10/6/2016 αίτησή του Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται πιο πάνω.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 115 του ΠΔ της 11/12-11-1929 "περί διοικήσεως δημοσίων κτημάτων", το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 2 του Ν 4266/1929 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του Ν 5895/1933, όπως περαιτέρω τροποποιήθηκε και

συμπληρώθηκε με τα άρθρα 20 του ΑΝ 1540/1938, 19 του ΑΝ 1919/1939, 2 του ΑΝ 1925/1951 και 5 παρ. 4 του ΑΝ 263/1968, ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι σε βάρος εκείνων που χωρίς συμβατική σχέση καρπώνονται ή κάνουν χρήση δημοσίων κτημάτων ή κτημάτων των οποίων τη νομή ή κατοχή έχει με οποιαδήποτε σχέση το Δημόσιο, βεβαιώνεται, κατά την κρίση αγαθού ανδρός και για το χρονικό διάστημα που έκαναν χρήση, αποζημίωση με πρωτόκολλο, το οποίο κοινοποιείται σε αυτόν που καρπώνεται ή χρησιμοποιεί το ακίνητο, ο οποίος δικαιούται να ασκήσει ανακοπή μέσα σε ένα μήνα στον ειρηνοδίκη ή στον πρόεδρο πρωτοδικών, ανάλογα με το ποσό της αποζημίωσης, αυτοί δε, κρίνοντας εκ των ενόντων, ακυρώνουν ή επικυρώνουν το πρωτόκολλο ή περιορίζουν την αποζημίωση και ότι κατά της απόφασης αυτής, ουδέν ένδικο μέσο επιτρέπεται. Μετά την εισαγωγή του ΚΠολΔ, καθύλην αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση της άνω ανακοπής είναι, κατά τις διατάξεις των άρθρων 1 εδ. ε' και στ' , 3 παρ. 1, 2, 4, 24 παρ. 1 και 39 παρ. 1 ΕισΝΚΠολΔ, το Μονομελές Πρωτοδικείο, που δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (ΑΠ 1408/2012, ΑΠ 67/2012). Η απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου τέμνει οριστικά τη διαφορά ως προς την οφειλή και το ποσό της αποζημίωσης για την κατάληψη δημόσιου κτήματος, παρά την ακολουθούμενη διαδικασία, η παραπομπή στην οποία έγινε για λόγους ταχύτητας και μόνον και δεν αφορά τη λήψη ασφαλιστικού ή ρυθμιστικού της κατάστασης μέτρου. Για το λόγο αυτό δεν ίσχυε γι' αυτήν την απόφαση η απαγόρευση του άρθρου 699 ΚΠολΔ, αλλά υπέκειτο στα προβλεπόμενα από τον ΚΠολΔ ένδικα μέσα της έφεσης και της αναίρεσης (άρθρα 511 και 552 ΚΠολΔ), καθόσον η άνω διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 115 του ΠΔ της 11/12-11-1929, που απαγόρευε την άσκηση ενδίκων μέσων κατ' αυτής θεωρήθηκε ότι έχει καταργηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 1 ΕισΝΚΠολΔ (ΟΛ ΑΠ 38, 21, 22/2002,). Ήδη, όμως, με το άρθρο 326 παρ. 3 του ν. 4072/2012, που άρχισε να ισχύει από 11-4-2012(ΦΕΚ Α' 86/11-4-2012 σε συνδυασμό με άρθρο 330παρ.2 του άνω νόμου), αντικαταστάθηκαν τα εδάφια δέκατο και ενδέκατο του άνω άρθρου 115 του πδ από 11/12-11-1929 και ρητά επαναλήφθηκε η απαγόρευση άσκησης ενδίκων μέσων κατά των αποφάσεων που εκδίδονται επί ανακοπών κατά πρωτοκόλλου αποζημίωσης για αυθαίρετη χρήση δημοσίων κτημάτων. Η ανωτέρω διάταξη, εξάλλου, δεν έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος που επιβάλλει μεν στην Πολιτεία την υποχρέωση παροχής στους πολίτες ένδικης έννομης προστασίας προς επίλυση των ιδιωτικών διαφορών τους, αναγνωρίζοντας σ' αυτούς αντίστοιχο δημόσιο δικαίωμα, όμως στον νομοθέτη εναπόκειται, κατ' αρχήν, να κρίνει αν, πόσα και ποια ένδικα μέσα θα χορηγήσει, καθώς και για ποιους λόγους, συνεκτιμώντας ενδεχομένως την αξία του αντικειμένου της διαφοράς και το είδος της διαδικασίας με την οποία εκδικάζεται η υπόθεση. Το ίδιο ισχύει και στο πλαίσιο της ΕΣΔΑ (κύρωση με το ν.δ/γμα 53/1974), που αναγνωρίζει μεν με το άρθρο 6παρ.1 το δικαίωμα στα πρόσωπα για δικαστική επίλυση των ιδιωτικών διαφορών τους σε συνθήκες δίκαιης δίκης, στην έννοια όμως αυτής δεν περιλαμβάνεται και η πρόβλεψη οπωσδήποτε άσκησης ενδίκων μέσων (ΑΠ 287/2016, ΑΠ 929/2014). Ο περιορισμός δε αυτός της άσκησης ενδίκων μέσων κατά των σχετικών αποφάσεων επί αυτών των υποθέσεων που εκδικάζονται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, διότι, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση της ανωτέρω διάταξης του άρθρου 326 παρ.3 του νόμου 4072/1912, οι εν λόγω υποθέσεις είναι νομικά απλές, με την έννοια ότι η επ' αυτών κρίση αποτελεί κατά κύριο λόγο εκτίμηση πραγματικών περιστατικών και στοιχείων, ότι επιτυγχάνεται περιορισμός περιττής επιβάρυνσης των δικαστηρίων, λαμβανομένου υπόψη ότι ζητήματα που αφορούν την κυριότητα ή τη νομή των κτημάτων επιλύονται μόνο κατά

την τακτική διαδικασία, δεν είναι δυσανάλογος και δεν αντιβαίνει στην καθιερούμενη με το άρθρο 25 του Συντάγματος ,αρχή της αναλογικότητας. Περαιτέρω, με δεδομένο ότι το παραδεκτό των ενδίκων μέσων, κατ' άρθρο 24 παρ. 1 του ΕισНКΠολΔ, κρίνεται σύμφωνα με το νόμο που ισχύει κατά το χρόνο δημοσίευσης της προσβαλλόμενης απόφασης και εν προκειμένω ότι δεν υφίσταται ειδικότερη ρύθμιση, αφού ο άνω νόμος (4072/2012) δεν περιλαμβάνει μεταβατική διάταξη ή άλλη διάταξη για τις κατά τη δημοσίευση του εκκρεμείς δίκες επί των ανακοπών κατά πρωτοκόλλου αποζημίωσης για αυθαίρετη χρήση δημοσίου κτήματος, η απαγόρευση άσκησης ενδίκων μέσων κατά των αποφάσεων αυτών καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς επ' αυτών δίκες (ΑΠ 18/2016, ΑΠ 285/2016). Κατ' ακολουθία τούτων, κατά των αποφάσεων που έκριναν επί ανακοπής η οποία ασκήθηκε κατά πρωτοκόλλου αποζημίωσης εκδοθέντος σε βάρος εκείνων που χωρίς συμβατική σχέση καρπώνονται ή κάνουν χρήση δημοσίου κτήματος, εφόσον δημοσιεύτηκαν μετά την 11.4.2012, απαγορεύεται η άσκηση ενδίκου μέσου έφεσης ή αναίρεσης (ΑΠ 578/2017, ΑΠ 19/2016). Εξάλλου, κατά το άρθρο 577 παρ. 2 ΚΠολΔ, αν η αναίρεση δεν ασκήθηκε νομίμως ή αν λείπει κάποια προϋπόθεση για να είναι παραδεκτή ο Άρειος Πάγος την απορρίπτει και αυτεπαγγέλτως. Απαράδεκτη κατά την έννοια της διάταξης αυτής είναι η αναίρεση, μεταξύ άλλων, περιπτώσεων, η οποία απευθύνεται κατά απόφασης που δεν υπόκειται ή δεν μπορεί πλέον να προσβληθεί με ένδικα μέσα και συνεπώς με αναίρεση κατά το χρόνο άσκησης της τελευταίας. Στην προκείμενη περίπτωση με την κρινόμενη από 10-6-2016 αίτηση αναίρεσης ζητείται να ανααιρεθεί η 355/2014 τελεσίδικη απόφαση του Εφετείου Πατρών, το οποίο, αφού δίκασε, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, την από 1.4.2009 έφεση του ανααιρεσίβλητου Ελληνικού Δημοσίου και την από 2.6.2009 έφεση του ανααιρεσείοντος κατά της 100/2009 οριστικής απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αιγίου, με την οποία είχε γίνει εν μέρει δεκτή η από 15.6.2006 ανακοπή του ανααιρεσείοντος κατά του προσβαλλόμενου πρωτόκολλου καθορισμού αποζημίωσης αυθαίρετης απόληψης αμμοχάλικου, που είχε εκδοθεί σε βάρος του από την Προϊσταμένη της Κτηματικής Υπηρεσίας Ν. Αχαΐας, απέρριψε την πρώτη και δέχθηκε τη δεύτερη έφεση και αφού εξαφάνισε την απόφαση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, μεταρρύθμισε το προσβαλλόμενο πρωτόκολλο, καθορίζοντας την οφειλόμενη από τον ανααιρεσείοντα αποζημίωση στο ποσό των 112.854,69 ευρώ. Η ανααιρεσιβαλλόμενη απόφαση δημοσιεύθηκε, στις 26-8-2014, ήτοι μετά την ισχύ του άρθρου 326 παρ. 3 του νόμου 4072/1912. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, η προσβαλλόμενη απόφαση, ενόψει του χρόνου δημοσίευσης αυτής, δεν υπόκειται σε αναίρεση. Επομένως, η κρινόμενη αίτηση αναίρεσης πρέπει να απορριφθεί, ως απαράδεκτη και να διαταχθεί, κατά την παρ. 4 του άρθρου 495 ΚΠολΔ, που προστέθηκε με το άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 4055/2012, η εισαγωγή στο δημόσιο ταμείο των παραβόλων που κατατέθηκαν από τον ανααιρεσείοντα υπέρ του Δημοσίου και του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., κατά την άσκηση της αίτησης αναίρεσης και επισυνάφθηκαν στη σχετική από 10.6.2016 έκθεση κατάθεσης της Γραμματέα του Εφετείου Πατρών. Δικαστικά έξοδα δεν θα επιδικαστούν ελλείψει σχετικού αιτήματος (άρθρο 191 παρ. 2 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 10.6.2016 αίτηση του Δ. Δ. για αναίρεση της 355/2014 απόφασης του Εφετείου Πατρών.

Διατάσσει την εισαγωγή στο δημόσιο ταμείο των παραβόλων υπέρ του Δημοσίου και υπέρ του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. που κατατέθηκαν κατά την άσκηση της αναίρεσης.

ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε στην Αθήνα, την 5 Μαρτίου 2018.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

και ήδη ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, την 2 Απριλίου 2018.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ